

1) Mishnah Sukkah 3:12	משנה סוכה ג:י"ב
At first the <i>lulav</i> was taken in the Temple for seven [days], and in	בָּרִאשׁוֹנָה הָיָה לּוּלָב נִטָּל בַּמִּקְדָּשׁ
the nation for one day. When the temple was destroyed, R.	שִׁבְעָה, וּבַמְּדִינָה יוֹם אֶחָד. מִשְּׁחָרַב
Yohanan b. Zakkai decreed that the <i>lulav</i> would be taken in	בַּית הַמִּקְדָּשׁ, הְתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בָּן
the nation for seven days in memory of the Temple, [He also	זַכַּאי שִׁיהֵא לוּלָב נִטָּל בַּמִּדִינָה
decreed] that the day of waving [the new barley sacrifice-omer]	שָׁבְעָה, זֵכֶר לַמִּקְדָשׁ. וְשֶׁיְהֵא יוֹם ביר כלי אירור
would be entirely forbidden [to eat the new produce].	ָּהָגַף כָּלוֹ אָסוּר :
would be entirely followden [to eat the new produce].	
2) Leviticus 23:40	ויקרא כ"ג:מ
You shall take for yourselves on the first day- the fruit of	וּלְקַחָתָּבֶם לַכֶּם בַּיִּוֹם הַרְאשׁוֹן פְּרִי
hadar trees, branches of palm trees, boughs of leafy trees, and	עֵץ הַדָּר כַּפָּת תִּבְּרים וַאַנַף עֵץ־עָבָת
willows of the brook, and you shall rejoice before the LORD	וְעַרְבֵּיֹ־נָחַל וּשְׂמַחְהָּט לִפְנֵיִי יְהֹוָה
your God seven days.	ָאֶלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמֵים:
your God seven days.	
3) Leviticus 23:9-21	ויקרא כג:ט-כא
The LORD spoke to Moses, saying:	וִידַבֵּר יִהוָה אֱל־משֵה לֵאמִר:
Speak to the Israelite people and say to them: When you enter	דַּבַּּרֹ אֶלִדּבְּנֵי יִשְׁרָאֵלֹ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
the land that I am giving to you and you reap its harvest, you	בֶּי־תָבָּאוֹ אֶׁלֹ־הָאָָרֶץ אֲשֶׁרֹ אֲנִיֹּלֹ נַתַּוֹן
shall bring the first sheaf of your harvest to the priest.	ָלָבֶּם וּקְצַרְתָּם אֶת־קִצִירֵה <u>והְבָ</u> אתָם
He shall wave the sheaf before the LORD for acceptance in	אֶת־עָּמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶלי
	הַפַּהַוֹנִי:
your behalf; the priest shall wave it on the day after the	וְהֵנְיף אֶת׳הָעֶמֶר לִפְנֵי יְהְוָה לֵרְצִּנְכֵם מֶמֶחֶרֵת הַשַּׁבָּת יִנִיפֵנוּ
sabbath.	מַּכָּהו: מַכָּהו:
On the day that you wave the sheaf, you shall offer as a burnt	ַנְעֲשִׂיתֶּם בְּיָוֹם הֲנֵיפְּכֶם אֶת־הָעְמֶר וֹעֲשִׂיתֶּם בְּיָוֹם הֲנֵיפְכֶם
offering to the LORD a lamb of the first year without blemish.	בַּבַּשׁ תַּמֵים בַּן־שְׁנַתֵּוֹ לְעַלָּה לַיֹּהֹנֵה:
The meal offering with it shall be two-tenths of a measure of	וֹּמְנְחָתוֹ שְׁנֵי עֵשְׁרֹנִים סְׁלֶּת בְּלוּלָָה
choice flour with oil mixed in, an offering by fire of pleasing	בַּשֶּׁמֶן אִשֶּׁח לַיהֹוָה בִיחַ נִיתְחַ
odor to the LORD; and the libation with it shall be of wine, a	וְנִסְכָּהֶ יַיִּגְן רְבִּיעִת הַהֵּין:
quarter of a hin.	וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַּרְמֶׁל לָא תִּאֹכְלוּ עַד׳
Until that very day, until you have brought the offering of	עָצֶם הַנְּוֹם הַזֶּה עַד הַבִּיאַבֶּם אֶת־
your God, you shall eat no bread or parched grain or fresh	קּרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חָקַת עוֹלָם ׁ לִדרְתֵילֵם בִּכְל משִׁבְתֵיכֵם: (ס)
ears; it is a law for all time throughout the ages in all your	۲۰۱۱ اید، چی څچر <i>د ۱۹</i> ۶۰ اید، چی ۱
settlements.	
4) Mishnah Sukkah 3:1	משנה סוכה ג:א
A <i>lulav</i> which has in it three handbreadths [in length], so that	לוּלָב שֵׁיֶשׁ בּוֹ שְׁלשָׁה טְפָּחִים כְּדֵי
one can wave it, is valid.	לְנַעְנֵעַ בּוֹ, כָּשֵׁר:
5) Mishnah Sukkah 3:15	משנה סוכה ג:ט"ו
,	קָטָן הַיּוֹדֵעַ לְנַעְנֵע ַ, חַיָּב בַּלּוּלָב:
A minor who knows how to shake [the <i>lulav</i>] is obligated in	
[the commandment of] lulav.	
6) Mishnah Sukkah 3:9	משנה סוכה ג:ט
And where do they wave [the <i>lulav</i>]? At "Give thanks to the	יִהֵיכָן הָיוּ מְנַעְנְעִין, בְּחוֹדוּ לַח׳
Lord" (Psalm 118:1), at the beginning and at the end, and at "O	ַרְּחָלָּה נָסוֹף, וֹּבְּאָנָא ה׳ הוֹשִׁיעָה נָא, יָתְקָּה נָסוֹף, וֹּבְאָנָא ה׳ הוֹשִׁיעָה נָא,
Lord, deliver us" (118:25), these are the words of Beit Hillel.	דְּבְרֵי בֵית חָלֵל. וְבֵית שַׁמַּאי
	אומְרִים, אַף בְּאָנָּא ה׳ הַצְלִיחָה נָא.
Beit Shammai say: even at "O Lord, let us prosper." Rabbi Akiva	אָמַר רַבִּי עַקִיבָא, צוֹפֶה הָיִיתִי
says: I was watching Rabban Gamaliel and Rabbi Joshua, while	בְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּבְרַבִּי יְהוֹשָׁעַ, שֶׁכָּל
	ָהָעָם הָיוּ מְנַעְנְעִים אֶת לוּלְבֵיהֶן,

The Ritual of Lulav:
To Rejoice for Seven Days Before the Divine
RAHEL BERKOVITS I rahelb@pardes.org.il

all the nation was waving their *lulavs* and they only waved them at "O Lord deliver us."

ּוְהֵן לֹא נִעְנְעוּ אֶלָּא בְאָנָּא הי הוֹשִׁיעָה נָּא.

7) Talmud Tractate Sukkah 37b-38a

He says: Where would they wave the *lulav*?

We learned there [in a Mishnah] (*Menaḥot* 5:6): The two loaves and the two lambs of Shavuot. How does he [the priest] perform [the waving]? He places the two loaves upon the two lambs and puts his two hands beneath them [and waves them] forward and backward and raises and lowers, for it is written, "which is waved and which is lifted up" (Exodus 29:27) R. Yoḥanan said: He moves them to and fro [to dedicate them] to the One Whom the four directions are Theirs. He raises and lowers them to the One Whom the heavens and earth are Theirs. ... And Rava said: and so too with the *lulav* [wave for the same reasons].

תלמוד מסכת סוכה דף לז:- לח.

וקאמר: היכן מנענעין. תנן התם:
שתי הלחם ושני כבשי עצרת כיצד
הוא עושה? מניח שתי הלחם על
גבי שני הכבשין, ומניח ידו
תחתיהן ומניף, ומוליך ומביא,
מעלה ומוריד, שנאמר אשר הונף
ואשר הורם. אמר רבי יוחנן:
מוליך ומביא - למי שהארבע
מוליך ומביא - למי שהארבע
רוחות שלו, מעלה ומוריד - למי
שהשמים והארץ שלו. ... ואמר
רבא: וכן בלולב.

8) Mishnah Menahot 5:6

These require waving but not bringing near: ... The two loaves and the two lambs of Shavuot. How does he [the priest] perform [the waving]? He places the two loaves upon the two lambs and puts his two hands beneath them [and waves them] forward and backward and raises and lowers, for it is written, "which is waved and which is lifted up" (Exodus 29:27). ... The minhah of the omer [barley] ... require bringing near and waving.

משנה מנחות ה: ו

אַלּוּ טְעוּנְין תְּנוּפָה וְאֵין טְעוּנְין
הַגָּשָׁה, ... וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי
עֲצֶרֶת. כֵּיצֵד הוּא עוֹשֶׁה, נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם עַל גַּבֵּי שְׁנֵי כְבָשִׁים, וּמַנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְּמַשְוֹ, מוֹלִידְ וּמֵבִּיא, מַעֲלֶה וּמוֹרִיד, שֶׁנֶּאֱמֵר (שמות כט), אֲשֶׁר הוּנַף וַאֲשֶׁר הוּרָם. ... מִנְחַת הַעמֵר ..., טְעוּנוֹת תְּנוּפַה וְהַגַּשְׁה.